

## BREDASCHÉ

STAAT- en LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Donnerdag



## COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

6 Februarij.

## DECLARATION.

Betrekkelijk het Reglement op het weren van Brand. (Vervolgd en slot van ons vorig nummer.)

Art. 107. Zoodra de Schutterij zal zijn gekomen ter plaatse van den brand, zal de kommanderende Officier, zonder nadere orders af te wachten, de toegangen van het brandend pand doen bezetten, om door de Schutters te doen waken, dat geene onnutte personen indringen.

Hij zal voorts de Schutters stellen in twee rijen, tot eenen bekwamen afstand, alwaar hij, door andere Schutters, zal doen formeren eenen kring; alles wat uit het brandend pand wordt gevoerd, zal door die rei worden overgebracht en nedergelegd in den geformeerden kring, om alzo onder de bewaking der Schutters, tot nadere dispositie, voor de eigenaren te verblijven.

Indien de gelegenheid het toelaat, om de geredde goederen in een nabij zijnd huis ter bewaking over te brengen, zal de kommanderende Officier der Schutterij van de plaats waar den brand is tot aan het huis waarin de goederen zullen worden geborgen, op gelijke wijze de afstand door twee rijen Schutters doen bezetten.

Hij zal de overige Schutters stellen langs de darmen der Brandspuiten, om daarvan alle moedwilligen te verwijderen, en inzonderheid om toezien, dat aan de darmen geene moedwil, schade of baldadigheid worde gepleegd.

Hij zal door de Schutters doen toezien, dat daarbij niets worde ontvreemd.

Hij zal door de Schutters doen weren, alle onnutte personen, vrouwen en kinderen.

Hij zal alle oproer en vechterijen doen tegen gaan en baletten. Ingeval hij oordeelt, dat de bij hem zijnde Schutters niet in genoegzame getalle zijn, om de dienst te verrigten, zal hij, met overleg van den generelen Brandmeester, van de Burgemeesteren aanvraag kunnen doen, om van de reserve, zoo vele Schutters naar den brand te detacheren, als noodzakelijk voor de dienst zullen geoordeeld worden.

Art. 108. De Officiers der Schutterij, en die van de garnizoen houdende Militairen, noch ook de Schutters en garnizoen houdende Militairen, zullen zich mogen inlaten met de directie bij den brand te voeren, mitgaders noch aan de geaffecteerden bij de Brandspuiten, noch aan de ter hulp opgekomen ingezetenen, enige orders of bevelen geven, als zijnde zulks uitsluitend van de competentie van den generelen Brandmeester en van de Opperen Onderbrandmeesters.

Art. 109. De generelen Brandmeester, zal van den Plaats-Majoor die, ten gevolge het voorgeschiede, bij art. 281 van het Reglement van de Garnizoens-Infanterie met een detachement van het reserve-piket, moet bevelen, naar de plaats alwaar den brand is, de noodige assistentie kunnen vragen.

Ingevolge het voors. artikel, is de Plaats-Majoor verplicht, eenen troep zoodanig te stellen, dat dezelve niet minder, doch altijd disponibel is.

Art. 110. De generelen Brandmeester en de Opperen Brandmeesters zullen, om bij voorval van brand, bekend te zijn, voorzien wezen van een gedistingeerd stok, van twee Nederlandsche ellen langte, met Stads kleuren, rood en wit geschilderd; en de Opperen Brandmeesters ieder eenen gelijken stok, van anderhalve Nederlandsche ellen langte; de bedienden der Brandspuiten zullen om den regter arm dragen een lederen band met stads wapen.

Art. 111. De Opperen Brandmeesters zullen aanteekening houden van die genen der Brandgasten, welke bij het ontstaan van brand, of bij het inspecteren of het exerceren der Brandspuiten zijn achterwege gebleven. De achtergeblevene zullen vervallen in de terna te bepalene boete.

Art. 112. Op het eerste teken van brand, na zonne ondergang, zal ieder inwoner verplicht zijn, het zij een lantaarn met licht voorzien, voor zijne deur te plaatsen, of wel behoorlijk licht, voor zijne vensterglazen te zetten, om de straat te verlichten.

Art. 113. Niemand der geburen van het huis alwaar den brand is ontstaan, zal de toegang door deszelfs huis mogen weigeren, en niet kunnen beletten, dat van zijne waterputten of pompen water gelukkig gemakkelijk anderszins ook niet, dat, dit onverminderd geoordeeld, zoodanig de slangen door hetzelfde huis worden gelegd.

Art. 114. De nabij gelegen gebouwen, huizen en goederen, gevaarlijk, die door den wind, het meest aan den brand zijn blootgesteld, zal men zoo veel mogelijk trachten te bewaren, door zelve nat te houden of met natte zakken te dekken.

Art. 115. Ten allen tijde zullen de geburen van het huis alwaar den brand ontstaat, verplicht zijn, gedurende den brand, de grootste tobben in hun bezit, op denzelfver stoepen te plaatsen, en zorg dragen, dat die gedurig vol water worden aangevuld; zij zullen ter rekwistie van de Brandmeesters, leenen al dat gene wat van hun tot bluschiag van den brand, zal worden gevorderd.

Art. 116. De gene welke eenige goederen uit de huizen waarin en waaromtrent den brand is, geborgen heeft, zal dezelve binnen den tijd van vier-en-twintig uren, moeten leveren in handen van den eigenaar, en daarvan aan Burgemeesteren aangifte doen.

Art. 117. Indien het mocht gebeuren, dat tot behandeling van de Spuit, meer dan de geaffecteerde personen mogten benoodigd zijn, zullen uit de partikuliere personen, bij den brand tegenwoordig, door Brandmeesters zoo veel aan de Spuit kunnen worden te werk gesteld, als noodig zal bevonden worden, die aldan gehouden zullen zijn aan de Spuit te werken.

Art. 118. Des noodig, kan ook de hulp van Metselaars, Timmerlieden, Loodgieters en andere des kundigen, als ook die van hunne knechts, hoewel geene geaffecteerden aan de Brandspuiten zijnde, worden gevorderd, en zullen zich deze daartoe dadelijk moeten laten gebruiken.

Art. 119. Op het bevel der Brandmeesters, zal zich niemand mogen onttrekken tot het aanhalen en plaatsen der brandladders en brandhaken.

Herinneren bij deze den Ingezetenen, de bepalingen in voormelde Artikelen vervat, met last op een iegelijk zoo veel hem aangaat, om zich dien overeenkomstig te gedragen, en met waarschuwing, dat de overtreeders, volgens art. 128 van het onderverpeld Reglement, en vorderende daartoe betrekkelijk verordeningen, zullen worden vervolgd en gestraft.

Breda, den 26. Januarij 1840.

DE ROY, rr.

Ter ordonnantie van denzelfven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUKES.

## FRANKRIJK.

PARIS, den 2den Februarij.

Het hof der pairs heeft zindelijk uitspraak gedaan in de zaak der tweede categorie van beschuldigde in den aanslag van mei des vorigen jaars. *Blanqui*, een der hoofdlieden van de revolutionaire aanslagen, is tot de doodstraf veroordeeld, de overige beschuldigde tot 15 jaren gevangenis, en 5 jaren gevangenis; twee andere, *Barbes* en *Reaume*, de koning heeft intusschen, bij een decreet, de doodstraf veranderd, terwijl hetzelfde blad tevens vermeldt, dat de koning, ten opzichte van *Barbes*, de hoofdpersoon bij het eerste vonnis in de zaak van den gezegden opstand, insgelijks in deportatie veranderd heeft de straf van eenwigen dwangarbeid, welke Z. M. vroeger in de plaats van de doodstraf had gesteld.

Zoodra het arrest was uitgesproken hebben zich de vrouw en de broeder van *Blanqui*, de beroemde hoogleeraar, naar de Tuilerien begeven, en zijn met welwillendheid door den koning ontvangen. Algemeen werd dit weder bevestigd als een bewijs, dat Z. M. voornemens was, een vermistering van straf toe te slaan.

Gisteren hebben de afgevaardigden weder eene openbare vergadering gehouden. Daarin zijn door den minister van oorlog en tweeel ontwerpen aangeboden, namelijk een voor de jaarlijksche liting van 80,000 man. Leiden de voordragt van den minister zijn van de bedoelde liting 3452 man, voor de zeedienst bestemd. Het fransche leger is thans volgens zijne opgave sterk 314,471 man. Met de reserve en de thans uitgeschrevene liting kon het leger 509,920 gebracht worden, het streeke ontwerp houdt de uitgave van een speciaal crediet van 3,600,000 fr. om te worden besteed voor

de kosten ter verandering van 700,000 vuursteen-geweren in percussie-geweren, welke laatste thans bij het geheele leger worden ingevoerd. De minister van justitie bood vervolgens een ontwerp aan voor de organisatie van den staatsraad. — Een der leden, de heer *Dugabé*, verlangde van de ministers inlichtingen over de jongste onlusten te Foix, doch de kamer besloot, op de aanmerkingen van den grootzegelbewaarder, dat het onderzoek dier zaak, waarmee overigens het hof van Toulouse was belast, nog werd voortgezet, tot de orde van den dag over te gaan.

In deze zitting heeft voorts de heer *Bresson* zijn voorstel tot wijziging van de artikelen der linnengarens en den kennep, in het fa-rief van uit- en invoer ontwikkeld, doch de kamer heeft met 185 tegen 135 stemmen besloten het voorstel niet in overweging te nemen.

— Het *Journal des Débats* van gisteren zegt, dat brieven uit Londen van den 29sten, hetzelfde de verzekering kan doen geven, dat niets minder zeker en dreigend schijnt, dan de sluiting van een traktaat tusschen Engeland en Rusland over de zaken van het Oosten.

— Naauwelijks is de benoeming van den heer *Guizot* tot gezant te Londen zoo goed als officieel bekend, of de oppositie, die nog kort geleden er niet tegen scheen, dat deze staatsman de tegewoordige bewindsheden vervangt, valt op nieuw, even als toen hij vroeger minister was, deszelfs karakter en staatkundige denkwijze met hevigheid aan.

— De commissie van onderzoek voor het ontwerp van dotatie des hertogen van Nemours, heeft den heer *E. Delessert* tot haren rapporteur benoemd. Drie leden dier commissie, die tegen het ontwerp zijn, hebben er op aangehouden, dat aan de commissie de vereischte stukken werden medegedeeld, waarmede de ongenoegzaamheid van het bijzonder domein bleek. Het aanzoek daartoe is diensvolgens aan den president van den raad gedaan.

— In de berigten uit Madrid tot den 24sten en uit Bayonne wordt aangaande den uitslag der verkiezingen gemeld, dat de gemalgde partij te Burgos, Miranda, in een aantal distrikten van Logrono, te Tafalla, Teralta, Tudela, Tolosa, Avila, enz. in Guipuzcoa en Alava, de overhand heeft behouden; de heethoofdige partij daarentegen, behalve te Madrid, te Santander, en Pampeluna, Arragon en andere plaatsen. Te Sevilla hebben ter gelegenheid der verkiezingen onlusten plaats gehad. De algemeene uitslag is intusschen nog niet bekend. Volgens eene opgave rekende men dat er van de 240 cortes-leden, 120 tot de gematigde en 80 tot de bewegingspartij zouden behooren, de overige leden waren onzeker.

— Meer en meer schijnt te blijken, dat *Cabrera* wel ernstig ziek is geweest, doch dat men het gerucht van zijnen dood veel te voorbarig heeft verbreid. Volgens een bericht uit Saragossa van den 23sten Januarij, had die karlistische aanvoerder reeds wederom te Morella de mis bijgewoond.

— Van Oleron schrijft men, dat in den storm van den 24 en 25sten Januarij vele vaartuigen schipbreuk geleden hebben op de kust tusschen St. Trojan en St. Denis. De verliezen waren nog niet op te maken, doch zeker zijn er drie schepen vergaan, waarvan slechts twee bekend waren.

— Onze dagbladen geven het volgende bericht uit Triest van 3 Januarij:

» Eene gisteren van Calais te Delft aangekomen stoomboot brengt de tijding aan, dat Montenegro, Albanie en een gedeelte van Bosnie op nieuw het toneel van onlusten zijn, die dagelijks ernstiger van aard worden. In Albanie is de bevolking in vollen opstand tegen de gouverneurs van Arta en Prevesa, en weigert, in navolging der bewoners van Magrita, de belastingen te betalen.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 5 pCt. 112,30; 3 pCt. 81,05; Nap. r. 103,20; Spanje 26 1/2; Rom. L. 102 1/2.

— Van den 3den. — De commissie der kamer van afgevaardigden voor het ontwerp van dotatie, heeft heden eene bijeenkomst gehad met den president van den raad, de ministers van binnenlandsche zaken en van finantien, waarbij deze inlichtingen gegeven hebben omtrent den staat van 's konings bijzonder domein.

— Het hof der pairs moet morgen vergaderen voor de bekrachtiging der brieven van strafverzachting aan *Blanchu* verleend. De pairs zullen daarna als wetgevend lichaam vergaderen om verscheidene mededeelingen van het gouvernement te ontvangen.

— Met de stoomboot *Syr*, den 29sten te Toulon aangekomen, heeft men tijdingen uit Algiers tot den 26sten. Volgens den *Moniteur Algérien* was alles in die provincie rustig. De troepen van *Hab-Ruder* hielden zich steeds aan den voet van de zuidelijke helling van den Atlas. — De jongste te Algiers aangekomen stoombooten van Bone en Oran hadden gunstige berigten wegens de rust in die provincies aangebragt.

— De *Moniteur Parisien*, het half officieel orgaan van het gouvernement, vermeldt heden, dat naar de tot heden uit Spanje ontvangen tijdingen, het zich liet aanzien, dat de gematigden bij de verkiezingen de overhand zouden behouden.

— Te Madrid verzekerde men, dat *Espartero* den generaal *Alaix* tot onderbevelhebber verlangde om in Katalonie bevel te voeren, onderwijl hij de operatiën tegen *Cabrera* voortzette.

— Volgens hier ontvangen tijdingen uit Lissabon, zijn de ministers in de kamer der gedeputeerden den 18den zeer heftig aan gevallen, ter zake van de beleedigingen die de portugesche vaartuigen van de engelsche kruisers ondergingen. De verbittering tegen de Engelschen was zoo in de kamer als onder de bevolking zeer groot.

— Ter beurze waren heden genoteerd: 5 pCt. 112,65; 3 pCt. 81,20; Sp. Ardoin 27 1/2; Nap. r. 103,20; Port. 23 drie achste.

## D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT den 2den Februarij.

Uit Warschau schrijft men, dat de heer *Cockerill* zich sedert verscheiden dagen aldaar bevond en in onderhandelingen was met de bank, om zich met het bestuur der ijzergieterijen dier bank te belasten. Hij zou intusschen eerstdaags de reis naar Ruisland voortzetten en aldaar ook de mijnen in het Orl-gebergten bezoeken.

— Uit Rome schrijft men van den 21sten Januarij dat de hertog van *Bordeaux* den 25sten van Napels te Rome terugverwacht werd, om het jaarfeest der pauselijke regering op den 2den Februarij bij te wonen, waarna hij naar Görtz zoude terugkeeren.

— Van de turksche grenzen meldt men, dat onder de Montenegro's groote toerusting opgemerkt worden, met het voorgewend oogmerk om een aanval van de zijde der Turken te keer te gaan, maar vermoedelijk om in het aanstaande voorjaar eenige onderneming, wellicht tegen de turksche vesting Podgorizza, te wagen. De Vladika van Montenegro heeft op de vreedsvoorstellen van den gouverneur dier vesting geantwoord, dat hij dienaangaande eerst de meening van Rusland, den beschermder der provincie, moest inroepen.

— In het *Journal de Smyrne* leest men:

» Naar men beweert heeft de Verbevensche Porte aan de gezanten der mogendheden eene nota doen toekomen, waarin zij protesteert tegen de laatste wettelijke handeling die Mehemed-Alië gepleegd heeft, door de manschappen der Ottomaansche vloot en de troepen, die zich op het oogenblik van het verfraad des Kapudan-Pacha's aan boord van de vloot bevonden, in zee en krijgsmaat in te lijven. Deze nota schijnt bij de diplomatie diepen indruk gemaakt te hebben.

## B E L G I E.

BRUSSEL, den 4den Februarij.

De Saxon-Coburgsche Prinses hebben den rechter vleugel van 's konings paleis betrokken. De dag van hun vertrek naar Londen is nog niet bepaald; maar men zegt wederom de etiquette, dat de toekomstige gemaal van Englands koningin niet voor den dag van het huwelijk te Londen kome; ook wil men dat het Engelsch hofgebruik medebrengt, dat de verloofde van een gekroond hoofd tot na het huwelijk in een soort van afzondering leeft en dus geen deel aan openbare vermaaken neemt; men zegt althans dat de Prins bij eene gala-voorstelling in den schouwburg op heden, niet zal tegenwoordig zijn en een groot deel dat op het hof zou plaats hebben, is onbepaald uitgesteld.

De prins *Albert* heeft zondag de godsdienst oefening in de engelsche kerk bijgewoond en gisteren te pauselijke hofkerke lange gewoond. Zijn vader, de regerende hertog, en diens zoon, *Prince Ernest*, hebben gisteren een prachtig bal in de *Koninklijke* gegeven.

Morgen vertrekken de drie Prinses van hier, immers Weg betreffende over Gent, Brugge en Ostende. Te Calais zullen zij zich naar Dover inschepen.

— De hertog van Saxon-Coburg heeft den boekdrucker *Wahlen* de order van *Ernst van Saxon* verleend, als een bewijs zijner belangstelling in deszelfs typografischen arbeid.

— In de zitting der vertegenwoordigers van gisteren heeft de heer *Cogole* van Antwerpen op nieuw bij de kamer aangehouden, dat zij gevraagd worden aan het ontwerp van schadeloosstelling, waarvoor de heer *Rogier*, onlangs eene vergeefsche poging had gedaan; ditmaal heeft de kamer besloten, dat ontwerp aan de oordeel te stellen, na de behandeling van het budget van oorlog en het ontwerp op de binnenwegen.

— De heer *de Foere* en dertien andere vertegenwoordigers van de Vlaanderen, hebben bij de kamer een voorstel ingediend, om de accijnzen op de fransche wijnen, het geestelooze en den azijn tot het dubbele te verhoogden. De voorstellers zoeken daarin een middel van weerwraak, ter zake van de hoge regten, waaraan de belgische producten in Frankrijk onderworpen zijn, en zijn daartoe uitgeroep, ten gevolge van het in de fransche kamer gedane voorstel om de regten op de bieraccijnzen in Frankrijk te verhoogden, welk voorstel echter door de kamer verworpen is (zie *Frankrijk hierboven*). Waarschijnlijk zal ook het voorstel van den heer *de Foere* wel geen gevolg hebben.



# NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Februarij.

Door Z. M. is tot griffier van het kantongerecht te Veghel, in deze provincie benoemd, de heer *J. H. A. von Schmidt auf Alenstadt*.

— Men verzekert, dat Z. Exc. de graaf *Rechteren*, gouverneur van de provincie Overijssel, tot gouverneur van de provincie Utrecht benoemd zou worden.

— Tot leden van de milite-raden voor het werk der ligting van 1840, zijn benoemd: in het district Eindhoven, de majoor *Sybers*, kommandant van het 1ste bat. der 7de afd.; in het district Maas-tricht, de majoor *Voor den Dag*, a la suite van de 3de afd., en te Roermond, de majoor *Kriesfeld*, a la suite van de 4de afd., met bepaling, dat zij, bij ongesteldheid of andere wettige redenen, tijdelijk zullen worden vervangen door den oudsten op hen in rang volgende officier bij het korps, waartoe zij behooren.

— Als consul-generaal van Portugal in het Koninkrijk der Neder-landen, om verblijf te houden te Amsterdam, is erkend de heer *Luis Carlos Rebulo*.

— Z. M. heeft het collegie van regenten over het tijdelijk provoost-huis te Bergen-op-Zoom, ingesteld bij Hoogstdezelfs besluit van 22 juli 1833, ontbonden.

— Hoogstdezelve heeft goedgekeurd een gewijzigd reglement om-trent de geneeskundige dienst in de gevangenissen.

— Z. D. H. de prins van Montfort (*Jerome Bonaparte*) vroeger koning van Westphalen, is li. Zondag van Keulen te Rotterdam aan-gekomen; zich naar Londen begevende.

— De baron *Bois-le-Comte*, Fransch gezant bij ons hof, heeft aan den burgemeester van 's Gravenhage eene som van 1000 fr. ter hand gesteld, door Z. M. den koning der Franschen bestemd voor de weduwe van den bij de stranding van het schip *Providence* veron-gelukten *W. Kuyper*.

— Uit Brussel schrijft men, dat de kostbare verzameling schilde-rijen, welke in het paleis van den Prins van Oranje voorhanden is, eerlang, ten gevolge van de opheffing van het sequester, naar de residentie zal worden gezonden.

— Uit 's Hage wordt geschreven dat de bevolking der residentie volgens de jongste volkstelling op 1 Januarij li. bedroeg ruim 65,520 zielen, behalve de wijk G, het dorp Scheveningen, hetwelk eene bevolking telt van 5500, zoodat de gezamenlijke bevolking der stad bedraagt 71,020 zielen.

— Te Utrecht is zondag van Tilburg aangekomen om er in gar-nizoen te verblijven de staf en het eerste eskadron van het regiment lanciers, terwijl dien dag detachementen van het gesupprimeerde vijfde eskadron van daar naar Arnhem en Thiel vertrokken zijn. Ook te Arnhem is zondag het voor die stad bestemde eskadron lanciers aangekomen.

— Uit 's Hage schrijft men ons het volgende:

„Naar men vertoont heeft men van heden toezigt over de orde der advokaten in de residentie, zoodat in deze als in de vorige week, vergaderingen gehouden, waarin, zoo men verzekert, be-raadslaagd is over de vraag, of er van de zijde van dat collegie eenigen staatsrechtelijke regeling, of elders, behoorde te worden gedaan, om de door vele advokaten gemaakt wordende en door Mr. *Lipman*, te Amsterdam, in het Weekblad van het Beest ontwikkelde beden-kingen tegen het tijdelijk vastgesteld tarief der salarissen van prakti-zijns, enz., geheel of ten deele te ondersteunen. Eene commissie uit den raad heeft zich met het onderzocht van deze zaak bezig ge-houden, en men heeft de afzending van de meeste der le-den, voor het doen van een onderzoek naar de zaak, bepaald. Wan-neer men in aanmerking neemt dat zoo vele leden van de residentie in dien raad zitting hebben, dan beschouwen wij het gevoelen van dit collegie, te dezen wel van eenig gewigt.”

— Op de nekweste van *D. Vechter c. s.* te Amsterdam, als be-noemde commissarissen en directeur eener aldaar opgerigte naamlooze Vennootschap, onder de benaming van *Amsterdamsche Rijn Stoom-Sleepboot Maatschappij*, verzoekende 's Konings bewilliging ten deze, onder aanbidding van de tusschen hen en verdere belang-hebbenden verleden acte van Vennootschap, is dezer dagen door Z. M. een besluit genomen, waarbij de gevraagde bewilliging is verleend.

— Te Groningen is dezer dagen een nieuw dagblad verschenen, onder den titel *Tolk der Vrijheid*, waarvan de redactie zegt dat zij al de handelingen der regering naar vrijzinnige beginselen zal beoordeelen.

— Uit Ameland schrijft men, dat bij de hevige stormen, welke in den loop der verleden week uit het zuidwesten gewoed hebben, vele woningen op dat eiland aanmerkelijk zijn beschadigd geworden, zoo door het instorten van derzelver muren, het omverwaaijen van schoorsteenen als anderszins. Daarbij zijn door den buitengewoon heogen vloed, de dijken der Hollumer en Ballumer mieden op on-dercheiden plaatsen doorgelopen. Ook had men thans op nieuw het gemis te betreuren van eene geschikte lig- of bergplaats in den water voor de op dit eiland behoudende schepen.

— Te Goes heeft in den nacht van li. zaterdag, eene zware brand plaats gehad, ten huize van den heer advokaat *Voijer*, in de wijn-gaardstraat, waardoor dat huis en een nevenstaand pakhuis en stal een prooi der vlammen zijn geworden, zijnde door de hevigheid van den brand alle redmiddelen vruchteloos geweest; het huis was voor brandschade verzekerd.

— Uit Borssele (eiland Zuid-Beveland) wordt van den 30sten Ja-nuarij geschreven: „In den morgen van den 25sten dezer li., is alhier door een schippersknecht aan de zoogenaamde Noorder Nol, eene levendige zeepaling gevonden, die de buitengewone lengte van 1 Ned. el en 7 palmen, eene dikte van 5 palmen in den omtrek en eene zwaarte van 15,75 ned. ponden had.”

— De Courant van Albany van den 12den December li., bevat weder een zeer uitvoerig verslag van de jongste viering van het St.-Nikolaasfeest, door de St.-Nikolaassociëteit aldaar, welker leden meestal uit afstammelingen van hollandsche families bestaan. De vergadering werd door den vice-president, den heer *T. van Vechten*, bij afwezenheid van den president, den heer *Bleecker*, thans te 's Hage voorgezeten, en de avond in gulke en hartelijke vrolijkheid doorgebracht, waarbij de vele ingestelde toasts op nieuw getuigen gaven van de betrekking en belangstelling die de leden op het oude moederland blijven behouden. Bij die gelegenheid werd insgelijks ver-slag gegeven van onderscheiden hollandsche werken door derzelver schrijvers aan de sociëteit ten geschenke gezonden, onder anderen van professor *Siegenbeek* te Leyden, de heeren *Clant* te 's Hage, *Kuy-per* te Hoorn, *Van der Aa* te Breda.

## Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

• ZWEDEN en RUSLAND. — Sedert lang is het opgemerkt geworden dat er eene verlaging van den waterstand in de Oostzee plaats heeft, en dat de rotsen aan de kusten allengs hooger rijzen. In het begin dezer eeuw poogde *PLAYFAIR* dit verschijnsel te verklaren, door aan te nemen, dat geene daling van het water daarvan de oorzaak was, maar wel eene trapsgewijze verhooging van het vaste land van Scandinavie, en dit gevoelen is sedert aangenomen door verschei-den natuurkundigen en geologen, zooals *L. von Buch*, *LYELL* enz. In 1820 deed de Akademie van Wetenschappen te Stockholm zorg-vuldig eenige merken onderzoeken, die vroeger in de rotsen aan de kust, op zekere hoogte boven den waterspiegel waren gemaakt, en men bevond den afstand tusschen deze en de oppervlakte der zee merkkelijk grooter geworden; nieuwe merken werden gemaakt, en bij nadere opmetingen in 1834 bewerkstelligd; bleek op nieuw, dat het water nog meer gedaald, of de grond nog meer gerezen was. Ook de Akademie van Wetenschappen te St. Petersburg is op dit merkwaardig verschijnsel opmerkzaam geworden, en heeft insgelijks het belang ingezien, om deze werking der natuur, die de gedaante onzer aarde in zekere tijdstippen kan veranderen, nader te onder-zoeken. In overeenstemming met het ministerie van marine, is de rus-sische kapitein-luitenant *RENNICH*, een verdienstelijk officier, die zich sedert verscheidene jaren met het onderzoek der Finlandsche kusten heeft beziggehouden, belast geworden om inzonderheid aan de oost-zijde der Oostzee, de oude werken andermaal op te meten en nieuwe te maken in de rotsen langs de kust. In deze waarnemingen wordt te meer belang gesteld, omdat de bewoners van de zuidelijke kust van het groot-hertogdom Finland, de vermindering van de water-diepte niet opmerken, waarvan die van de oever van den Both-nischen golf sedert lang als van eenen bevroren zeezand gerekent.

FRANKRIJK. — In een der jongste nummers van de Akademie van Wetenschappen te Parijs, wordt een rapport medegedeeld door den hoogleeraar *LAMARQUE*, over de waarnemingen, behelzende diens ge-voelen over het verschijnsel der vallende sterren, die in Augustus en November. De beide asterische sterren, die vrij regelmatig omstreeks den 10den Augustus en den 10den November waarnemen, komen, naar zijne meening, jaarlijks tusschen de aarde en de zon; de eerste in de dagen van 5 tot 11 Februarij, de laatste van 10 tot 13 Mei. De conjunctie van beiden met de zon heeft herhaalde malen zulk een sterk opti-schen invloed veroorzaakt, dat de zon er zelfs door verduisterd werd en de sterren op den helderen dag schitterden; ieder van die beide stroomen neemt jaarlijks in de gezegde tijdstippen ook een aan-merkelijk deel van de warmte-stralen der zon weg, en brengt daardoor over alle deelen van de aarde eene daling van tempe-ratuur te weeg. De meteorologische tijdschriftnummers voor (de maanden februarij en mei gaven daarvan de ontegensprekelijkste bewijzen; en ter staving had men slechts eene reeks van waarnemingen te doen, over een des te minder getal jaren gaande, als de thermometer op eene plaats gesteld is waar de variatie van tempe-ratuur, veroorzaakt door de verandering van declinatie der zon, grooter is op het tijdstip der conjunctie, waarvan men den invloed paspoort. Als een gevolg van dit steelsel, zouden dan de asteri-schen van den 10den augustus, in plaats van binnen langzamen een

naauw beperkten groep te vormen, en integendeel op eene merk-  
bare eenparige wijs verbreid zijn, en zouden hare onderscheiden  
standplaatsen een ring of band langs de gezegde baan vormen. Het-  
zelfde zou waarschijnlijk het geval zijn met de asteroiden van den  
13den november. De hoogleeraar HERMAN haalt tot staving van zij-  
ne theorie, waarnemingen van voor verscheidene eeuwen aan.

NEDERLANDEN. — Dezer dagen werd vermeldt, dat de heer EYERARD  
gekozen was tot lid van de Societeit *Medico Chirurgicale te Brug-  
ge*. Thans verneemt men, dat almede tot leden derzelfde Socie-  
teit benoemd zijn de heeren: Professor HENDRIKS, de hoogleeraar  
J. C. B. BEHNHARD, inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst  
der land- en zeemagt, F. J. VAN MAANEN, Med. Dr. en Raad-  
adviseur voor de geneeskundige dienst in de *Nederlanden*, J. H.  
J. WELLENBERG en L. VAN DER HEGGE, zijnde heel- en vroedmeesters,  
alle te 's Gravenhage.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (4 Februarij) waren  
gemoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 elf zest., negen zest.; dito 3 pCt.  
28 elf zest., negen zest.; Kansbil. 23¼, elf zest.; Sijndit. 4½  
pCt. 92½, 7½, negen zest.; Handelsm. 17½, 175, 173½, 174;  
O. Ind. 5 pCt. 97, 96¾; Rijn spoorweg 98½; Ardoin 23½, 24;  
deu Coupons 17¾, elf zest.; oude Russen 105½; Roebels 6 pCt. 69½.

### SCHOUWBURG TE BREDA.

De Ondergeteekende heeft de eer het Tooneelminnend Publiek te Breda  
te berigten, dat hij op ZATURDAG den 8 Februarij 1840, (op algemeen  
verzoek) de 5de Representatie van het Abonnement zal geven, welke  
bestaan zal in het opvoeren van: DE GANS MET DE PAAUWEN-  
STAART, of het GENEESMIDDEL DER HOOGMOEDSDOLHEID, Oor-  
spronkelijk Blijspel met Zang in twee Bedrijven, door den Heer A.  
RUYSCHE, voorafgegaan door: ARTHUR, of ZESTIEN JAREN LATER.  
Aanvang ten 6½ ure.

Heeren Liefhebbers welke mogten genegen zijn, zich nog te Abon-  
neren, kunnen daartoe gelegenheid vinden bij de Uitgevers dezer,  
J. W. VAN VELZEN,

Opvolger van den Heer W. G. WENDELLOOPER.

\* De ondergeteekende heeft de eer aan het geachte Publiek te  
berigten, dat hij buiten zijn bekend Magazijn van GALANTE-  
RIEN, nog zal Verkoopen: Eene partij BORSTELS, WERK-  
BORSTELS, BEURSEN, TABAK-, SNUIF- en SIGAREN-  
DOZEN, REEL- en NAANAALDEN, MANDJES en REDEKULS,  
TABAKSZAKKEN en nog eene menigte Artikels, welke beneden  
fabrieks-prijs zullen worden verkocht. *Bougies l'Etoile*, WAS-  
KAARSEN 1ste Soort f 1,00, 2de Soort 90 cent., opregte  
EAU-DE-COLOGNE, per list f 2,40, per flesch 60 cent.

S. SCHARZMAN,  
op de Bosch Brug bij den  
Heer VAN WEER, Boekverkooper.

### H. TILNIUS, TE STADLOHN,

rekommandeert zich tot het leveren van alle soorten van Nieuw-  
modisch geslepen moderne KAGCHELS, waaronder zijn *Circuleer-  
Kagchels*, naar den laatste smaak, met Glazen Deurtjes, waar-  
door het branden van het vuur te zien is; alsmede allerhande soor-  
ten van bijzondere nuttige en fraaije LIZEREN KOEMACHINES,  
van 3 tot 23 gaten, met al derselver toebehoren, waaronder ook  
zijn van 1 tot 4 Brandovens, een *Werkbodem*, ter grootte van 2  
tot 14 Emers, wordende met eene Kraan afgetapt en met ordinair  
Roet-, Turf- en Kolenvuur gestookt; ook hebben deze een bijzon-  
der nut, dat in Keukens, alwaar het rookt, de rook niet de minste  
hinder meer veroorzaakt, waarvoor gegarandeerd wordt. Verder  
levert hij alle soorten van Gepolijste VLIJZELS voor Apothekers,  
WATERPIJPEN van 2 Palmen en 3 Duimen tot 2 Ellen en 3 Pal-  
men lang, en van 5 tot 62 Duimen breed, alsmede LIZEREN TUEN-  
en LEUNSTOENEN. Hij verzocht diegenen, welke in bovengemelde  
Goederen gading hebben, hun Afsch- en kenne Brieven te willen be-  
zorgen op den 6. te Breda, bij H. TILNIUS; den 7. te Til-  
burg, bij DONDERS; den 8. en 9. te Breda, bij VAN ALPHEN, in  
de Kroon; den 10. te Rosendaal, bij KORTWEG; den 11. te Bergen-  
op-Zoom, bij DE BAUN; den 12. te Tholen, bij AUGERUS.

### BEKENDBAARHEID.

De Notaris VAN DER HEIJDE, residentie te Breda, zal  
in het Nieuw Logement te Helmond, op de Zuid-Williamsdijk,  
op Maandag den 24. Februarij 1840, ten vijf ure des namiddags,  
in het openbaar opveilen en veertien dagen later, te ure voormeld,  
aanstaande verkopen:

Gemeen NIEUW LOGEMENT, zijnde eene groote sterke en wel-  
doortimmerde HUIZENGE, bevattende onderscheidene Beneden- en

Boven-Kamers, ruimen Zolder, Keuken, Kelder, Pomp en verdere  
Gerijven, Stal voor acht Paarden, Hooi- en Stroo-Zolder daar boven,  
ERF en TUIN, te zamen groot 5 Roeden, 9 Ellen, Kadastraal be-  
kend Sectie D, N<sup>o</sup> 67, 582 en 583.

Dit Huis cum annexis is door dezelfde ruimte, inrigting en schoone  
ligging aan de Markt, bijzonder geschikt tot het houden van Lo-  
gement en uitoefenen van alle Neringen en Bedrijven.

Aan te vaarden met Paschen 1840.

Zeg 't Voort.

\* Bij den Boekhandelaar A. KLOOTS, te 's Gravenhage, wordt  
uitgegeven:

### BIJBELSCH DAGSCHRIFT,

TER BEVORDERING VAN HUISSELIJK GELUK; OF

AANLEIDING TOT GODSDIENSTIGE OVERDENKINGEN

OP IEDEREEN DAG DES JAARS 1840.

Deze jaargang zal weder met twee fraaije platen worden versierd,  
en op velijn papier, in twaalf Afleveringen, ieder a 40 cents,  
worden uitgegeven; op gewoon drukmedien, zonder platen, tegen  
30 cents. De 1ste en 2de Aflevering, loopende van 1 Januarij tot  
5 Maart, ziet het licht.

Zoo kan men zich dan, voor eenen enkelen cent daags, op iede-  
ren dag van het jaar en op eene gepaste wijze, den schat der nit-  
nemendste kennis, welke hier, door onderscheidene verdienstelijke  
Leeraren, ter bevordering van de huisselijke godsdienst en tot ware  
vergenoeging des levens, wordt aangekweekt, zien opgelegd; ter-  
wijl de toenemende belangstelling van een beschaafd en godsdienst-  
lievend publiek in dit werk, waarin Uitgever en Medearbeiders zich  
dankbaar mogen verheugen, zulk eene goedkoopere druk, zoodanig  
de vele bezwaren, waarmee de uitgave van hetzelfde vergezeld gaat,  
onder den Goddelijken zegen, mogelijk gemaakt, en wegens het nut  
en de waarde van een *Bijbelsch Dagschrift*, dat elkander vermaant  
te allen dage, beslist heeft; gelijk daarvan dan ook, door al onze  
Tijdschriften, steeds op de gunstigste wijze verslag is gedaan.

\* Na de geneeskundige waarnemingen door de heeren ANDRAE, C.  
BROUSSAIS, BARTHELEMY, EMERY, FOUQUER, MARJOLIN, SERRES  
en TROUSSEAU in de hospitalen gedaan, te hebben medegedeeld,  
vermelden de geneeskundige Tijdschriften, dat de geneesheer  
Johnson, ten gevolge van de rapporten van het comité van on-  
derzoek en van de Koninklijke Akademie van Geneeskunde, bij  
Koninklijke ordonnantie geveleerd is geworden, en dat zijn  
Siroop aan den Codex van geneesmiddelen is gevoegd. Het is  
dus op grond van getuigenissen die den meesten waarborg op-  
leveren, dat de SIROOP VAN JOHNSON gebruikt wordt als pijn-  
stiffend en afdeijvend middel tot geneezing van alle Zenuwaan-  
doeningen, Hartkloppingen, Aamborstigheid, Zinkingen,  
Verkonkningen en Hardnekkigen Hoest.

Depôt te Amsterdam, bij MESSIGNAC, Kalverstraat, N<sup>o</sup> 163,  
te 's Hage, bij MOUTON DE ZON, Magazijnhouders; te Rotterdam,  
bij LOSEL VORTSMAN; te Breda, bij VAN DEN GOORBERGH; te  
Leyden, bij ZIJN, Boekhandelaar; te Utrecht, bij BAKKER; te  
's Hertogenbosch, bij WELSH; te Dordrecht, bij VANGORREVER.

\* Bij BROESE & COMP., te Breda, wordt met veel spoed ge-  
drukt:

BEKNOPT

### MALEISCHE SPRAAKKUNST

CHRISTOPH. THOM.

MET ITALIAANSCH EN FRANSEZSCH KARAKTER,

EEN VOLLEDIG HOUT IN LAAG

### MALEISCHE EN NEDERDUTSCH WOORDENBOEK

MET ITALIAANSCH KARAKTER,

DOOR

P. P. ROORDA VAN EISENGA,

Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Phil. Theor. Mag. en Lit. Hum. Doc-  
tor, Oud-Kapitein Adjutant, Hoofdleraar aan de Koninkl. Mil. Akademie, enz.

LANDTJESCHRIJVING

VAN

### NEDERLANDSCH INDIË,

ook ten dienste van hen die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie  
voorbereiden, om eenmaal naar Nederlandsch-Indië te vertrekken.

Met eene Kaart van Nederlandsch Indië

DOOR DENZELFDE SCHRIJVER.

OPDRACHT VAN ZIJNE KONINKL. HOOGHEID  
PRINCE FREDERIK VAN NEDERLANDEN.

Door: Bovengemelden is aan den H. Hoel Achtbaar Bestuur hant  
Woonplaats op den 2. Februarij 1840 ter vertaling in het Neder-  
duitsch verloofd:

Instruction von der Intelligenz für die königliche Preussische  
Kavallerie, (s. Thelen) Berlin 1823.